

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Technische Scholen te Sint-Niklaas

Hoofdstructuur so

	Instellingsnummer	38182
	Instelling	Vrije Technische Scholen
Directeur		Dirk GOVAERT
Adres		Breedstraat 152 - 9100 SINT-NIKLAAS
Telefoon		03-777.07.06
Fax		03-766.40.21
e-mail		vtssn@vtssn.be
website/URL		http://www.vtssn.be
	Bestuur van de instelling	970798 - Vrije Technische Scholen te SINT-NIKLAAS
Adres		Breedstraat 94 - 9100 SINT-NIKLAAS
	Scholengemeenschap	112664 - SGKSO Sint-Nicolaas te SINT-NIKLAAS
Adres		Plezantstraat 135 - 9100 SINT-NIKLAAS
	CLB	115022 - Vrij CLB Waas en Dender te SINT-NIKLAAS
Adres		Ankerstraat 63 - 9100 SINT-NIKLAAS
	Dagen van het doorlichtingsbezoek	24/01/2011, 25/01/2011,26/01/2011,27/01/2011
	Einddatum van het doorlichtingsbezoek	27/01/2011
	Datum bespreking verslag met de instelling	15/02/2011
	Samenstelling inspectieteam	
	Inspecteur-verslaggever	Jan Vermeylen
	Teamleden	Herman Ros Gabriël Poppe Rik Tanghe
	Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
	Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
1. SAMENVATTING	5
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	6
2.1 Vakken/structuuronderdelen in de focus	6
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus	6
3. KENMERKEN VAN DE SCHOOL	6
4. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?	7
4.1 Basisvorming: wiskunde in de eerste graad B-stroom, in de tweede graad BSO en in de tweede en derde graad TSO Industriële wetenschappen	7
4.2 Basisvorming: Nederlands in eerste graad A-stroom, tweede en derde graad TSO Industriële wetenschappen	8
4.3 Basisvorming: Project algemene vakken (PAV) in derde graad en derde leerjaar van de derde graad BSO	9
4.4 Specifieke vorming: Basismechanica in de tweede graad BSO	10
4.5 Specifieke vorming: Carrosserie en Carrosserie-spuutwerk in de derde graad BSO	11
4.6 Specifieke vorming: Studiegebied Bouw	12
5. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	14
5.1 Personeelsbeheer	14
5.2 Professionalisering	14
5.3 Materieel beleid	14
5.4 Welzijn	15
5.5 Curriculum	15
5.6 Begeleiding	15
5.7 Evaluatie	16
6. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	16
7. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	17
7.1 Wat doet de school goed?	17
7.2 Wat kan de school verbeteren?	17
7.3 Wat moet de school verbeteren?	17
8. ADVIES	18
9. REGELING VOOR HET VERVOLG	19

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Zij deed dit in het kader van haar opdracht zoals bepaald in het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of de instelling op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of de instelling zelfstandig de tekorten kan remediëren.

De onderwijsinspectie maakt gebruik van de mogelijkheid om het toezicht op de erkenningsvoorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en woonbaarheid afzonderlijk uit te voeren. Dit impliceert dat het advies in dit verslag betrekking heeft op alle erkenningsvoorwaarden behalve de voorwaarden die het welzijnsbeleid betreffen (hygiëne, veiligheid en woonbaarheid).

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, de doorlichtingsbezoeken en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie leergebieden en procesindicatoren of procesvariabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens de doorlichtingsbezoeken.

Tijdens de doorlichtingsbezoeken verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op de volledige instelling of op één of meerdere structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Enkel bij een ongunstig advies adviseert de onderwijsinspectie of de instelling zelfstandig de vastgestelde tekorten kan remediëren.

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde viseert het verslag en stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. SAMENVATTING

Het onderzoek of de school voldoet aan de erkenningsvoorwaarden baseert zich op volgende steekproef van vakken en studierichtingen: Wiskunde in de eerste graad B-stroom en in de tweede en derde graad TSO Industriële wetenschappen, Nederlands in de eerste graad A-stroom, de tweede en derde graad TSO Industriële wetenschappen, Project algemene vakken (PAV) in de derde graad en het derde leerjaar van de derde graad BSO, Basismechanica in de tweede graad BSO, Carrosserie en Carrosseriespuitwerk in de derde graad BSO en het studiegebied Bouw. De diepgang en kwaliteit van de leerplanrealisatie varieert van excellent tot onvoldoende, waarbij, zowel op materieel als op educatief vlak, de breuklijn zich situeert tussen technische en algemene vakken.

De tekorten voor het vak PAV zijn dermate groot dat een voorbehoud (gunstig advies, beperkt in de tijd) noodzakelijk wordt geacht.

Het materieel beleid van de school resulteert voor een aantal studiegebieden in een zeer degelijke ondersteuning van het leerproces. Maar toch blijkt dat voor de realisatie van een aantal leerplannen niet aan de minimale materiële vereisten wordt voldaan.

Het beheer van de infrastructuur was en is een grote uitdaging. De ernstige tekortkomingen die bleken uit vorige doorlichting, zijn resoluut geremedieerd. De school moet nu dringend deze resultaten consolideren in een coherent, toekomstgericht masterplan.

De leerlingen worden zeer goed begeleid in hun leerproces. De zorgzame aandacht voor een aangenaam leef- en leerklimaat is een sterk punt van de school.

De opvolging en evaluatie van het leer- en ontwikkelingsproces van de leerlingen en de manier waarop hierover wordt gerapporteerd, is leraar- of vakgroepafhankelijk van wisselende kwaliteit. Het mangelt aan een degelijke studie en synthese van de leerplanvereisten inzake evaluatie en een hierop geënt schoolbeleid.

Het algemeen beleid van de school kenmerkt zich door een hoog engagement van vele actoren. Cohesie, gelijkgerichtheid, sturing en opvolging zijn echter onvoldoende.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie vakken/structuuronderdelen en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

De vorige doorlichting vond plaats van 26 tot 30 januari 2004 en werd afgesloten met een beperkt gunstig advies tot september 2006. Er waren tussentijdse opvolgingscontroles op 9 maart 2004, 24 juni 2005. Een eindopvolging in februari 2007 resulteerde in een ongunstig advies. Het verslag van het daaropvolgende paritair college van 26 maart 2007 adviseert een behoud van de erkenning, maar een inhouding van de subsidiëring van die structuuronderdelen die gevestigd zijn in een onveilige vestigingsplaats. Op het ogenblik van deze doorlichting wordt daarom onderzocht in welke mate de instelling de vermelde tekorten heeft weggewerkt.

Vakken/structuuronderdelen in de focus

VAKKEN BASISVORMING

Nederlands
Project algemene vakken
Wiskunde

KEUZE / SPECIFIEK GEDEELTE

Graad 2 BSO Bouw
Graad 2 BSO Basismechanica
Graad 2 TSO Bouwtechnieken
Graad 3 BSO Carrosserie
Graad 3 BSO Carrosserie- en spuitwerk
Graad 3 BSO Renovatie bouw
Graad 3 BSO Ruwbouw
Graad 3 BSO Ruwbouwafwerking
Graad 3 TSO Bouwtechnieken

2.1 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Logistiek

Materieel beheer
Uitrusting
Infrastructuur

Onderwijs

Begeleiding
Leerbegeleiding
Evaluatie
Evaluatiepraktijk

3. KENMERKEN VAN DE SCHOOL

- belangrijke infrastructurele problemen
- recente nieuwbouw, verhuizing,...
- daling leerlingenpopulatie voorbij vijf jaar
- gedeeld gebruik van de schoolinfrastructuur

4. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde vakken/structuuronderdelen volgende vaststellingen op:

4.1 Basisvorming: wiskunde in de eerste graad B-stroom, in de tweede graad BSO en in de tweede en derde graad TSO Industriële wetenschappen

Voldoet

Vaststellingen

- In de eerste graad B-stroom en in de tweede graad BSO worden de leerplandoelstellingen goed gerealiseerd., op enkele kleine lacunes na. De didactische aanpak gaat uit van de beginsituatie en het profiel van de leerlingen. Lesbetrokkenheid en vakoverschrijdende basiscompetenties in verband met leren leren en sociale vaardigheden en attitudes staan hierbij centraal. Het leerstofaanbod is voldoende ingebed in realistische contexten en in de actualiteit. De inkleuring volgens studiegebied kent nog een groeimarge.
- De leerplanrealisatie in de studierichting Industriële wetenschappen (IW) is voortreffelijk en streeft naar een hoog beheersingsniveau van kennis en vaardigheden. Rekenmachine en computer worden zinvol ingeschakeld voor reken- en tekenwerk, voor onderzoek of als informatiebron. En zo draagt wiskunde bij tot het verwerven en onderhouden van ICT²-vaardigheden. De leerlingen worden voldoende actief betrokken bij het ontwikkelen van de leerinhouden. Goed gekozen, progressief opgebouwde opdrachten stimuleren zelfstandig leren en werken.
- De minimale materiële vereisten zijn voldaan. Wel dient, gezien de beperkte beschikbaarheid van ICT-middelen, de (jaar)planning meer pro-actief en in overleg te gebeuren zodat elke leerlingengroep (ongeacht van welke leraar ze les krijgen) voldoende zijn computervaardigheden kan opbouwen.
- Door middel van een goed gespreide en valide evaluatie krijgt de leerling regelmatig informatie over zijn vorderingen. De diagnostische en oriënterende functie van evaluatie maakt deel uit van het leerproces. De evaluatie van ICT-gebruik staat, zeker in BSO, nog in de kinderschoenen. Het hoge niveau van de evaluatie in IW boogt nog iets te sterk op zuivere reproductie van theorie en rekencomplexiteit.
- Procesevaluatie wordt te eng gezien als een medewaardering van tussenstappen in berekeningen en legt nog te weinig de link met attitudinale procesfactoren zoals beschreven in leerplannen³.

² Informatie- en Communicatietechnologie

³ Bijvoorbeeld voor IW: zin voor nauwkeurigheid en orde, zin voor volledigheid, helderheid, bondigheid, eenvoud van taalgebruik, kritische zin, zelfvertrouwen, zelfstandigheid en doorzettingsvermogen, zelfregulatie, zin voor samenwerking en overleg, waardering voor wiskunde als een dynamische wetenschap en als een component van de cultuur.

4.2 Basisvorming: Nederlands in eerste graad A-stroom, tweede en derde graad TSO Industriële wetenschappen

Voldoet

Vaststellingen

- De leerplannen worden in de drie graden voldoende gerealiseerd, al zijn er grote leraargebonden verschillen binnen elke graad. Die verschillen situeren zich op het vlak van de diepgang waarmee de doelstellingen m.b.t. de vaardigheden worden gerealiseerd en de mate waarin het leerstofaanbod afgestemd wordt op de tekstsoorten die in de leerplannen worden opgesomd.
- Taalbeschouwing en literatuur worden doorgaans adequaat geïntegreerd in de leesvaardigheid. Zo is er uitvoerige aandacht voor tekstkenmerken en tekststructuren en wordt het literair begrippenapparaat aan de hand van tekstfragmenten aangebracht. De literatuur wordt ook voldoende geëxploreerd via huislectuur. Er gaat echter weinig aandacht naar het ontsluiten van verschillende tekstsoorten op structurerend en beoordelend niveau.
- Luisteren komt aan bod tijdens het onderwijsproces, maar wordt in onvoldoende mate betrokken in de evaluatie.
- De aandacht voor de spreek- en gespreksvaardigheid is leraargebonden zowel wat de variatie aan taaltaken als de beoordelingswijze betreft. Over het algemeen is de aansluiting bij de voorgeschreven tekstsoorten beperkt.
- De schrijfvaardigheid krijgt in sommige leerjaren een minimalistische invulling, terwijl andere leerjaren een gevarieerd aanbod aan schrijftaken krijgen dat voldoende afgestemd is op de tekstsoorten uit de leerplannen. Omwille van een ongegronde onderschatting van de leerlingen wordt in sommige leerjaren nauwelijks het zinsniveau overschreden en moeten de leerlingen zelden een stukje samenhangende tekst produceren.
- De leerplandoelen m.b.t. taalbeschouwing en literatuur worden voldoende gerealiseerd, al zijn er leraargebonden verschillen wat de integratie ervan in de vaardigheden betreft. In de evaluatie van beide componenten blijft een nog sterk reproductieve vraagstelling gangbaar.
- De evaluatie is representatief voor de leerplandoelen wat de proefwerken betreft, maar vertoont een onevenwicht voor dagelijks werk. Sommige vaardigheden (luister- en leesvaardigheid) worden zelden getoetst en het aantal toetsen m.b.t. kenniscomponenten is onevenredig groot. Het rapportcijfer voor dagelijks werk is derhalve doorgaans niet valide.
- Het vak Nederlands draagt bij tot de geïntegreerde proef door talige ondersteuning te bieden zowel voor het mondelinge als het schriftelijke gedeelte.
- De leraren zijn over het algemeen bereidwillig om leerlingen met leerstofproblemen te remediëren.
- Het vak wordt niet onderwezen in een stimulerende leeromgeving. De materiële uitrusting is karig en de lokalen zijn niet geschikt voor activerend onderwijs.
- De substantiële leraargebonden verschillen leiden tot een gebrekkige verticale samenhang. Het gebrek aan gelijkgerichtheid hangt samen met een weinig diepgaand vakoverleg. De vakgroep maakt zelden afspraken over inhoudelijke aspecten van de onderwijs- en evaluatiepraktijk.

4.3 Basisvorming: Project algemene vakken (PAV) in derde graad en derde leerjaar van de derde graad BSO

Voldoet niet

Vaststellingen

- Daar waar de leerplandoelen overwegend geformuleerd zijn in termen van vaardigheden en attitudes, ligt de nadruk van het leerstofaanbod op kennisoverdracht. Dat blijkt uit de manier waarop de leerinhouden aangebracht worden (overwegend frontaal) en de manier waarop ze geëvalueerd worden (overwegend reproductief).
- De domeinen 'functionele taalvaardigheid', 'tijd- en ruimtebewustzijn' en 'maatschappelijk en ethisch bewustzijn' komen uitvoerig aan bod, maar de doelstellingen m.b.t. 'functionele rekenvaardigheid', 'informatieverwerking en -verwerking' worden onvoldoende gerealiseerd.
- Leraarafhankelijk wordt het vak ingekleurd als taal met een randje MAVO of als MAVO overgoten met een taalsausje. Naargelang van de opleiding van de leraar wordt het MAVO-luik dan nog overwegend historisch of maatschappelijk ingevuld. Het gebrek aan gelijkgerichtheid leidt tot een weinig coherent curriculum.
- Het vak PAV zoekt geen aansluiting bij de vakken van het specifiek gedeelte. De leerstof krijgt geen studierichtingsspecifieke invulling. De component rekenvaardigheid wordt doorgeschoven naar de vakken van de diverse opleidingen.
- De doelstellingen m.b.t. functionele taalvaardigheid worden in al hun facetten gerealiseerd, zowel wat de receptieve als de productieve componenten betreft.
- Er wordt uitgebreid ingegaan op een aantal maatschappelijke thema's en historische ontwikkelingen waarbij doelstellingen m.b.t. tijd- en ruimtebewustzijn en maatschappelijk en ethisch bewustzijn gerealiseerd worden. Binnen deze domeinen is echter weinig aandacht voor relevante facetten uit de eigen streek en dienstverlening in de eigen regio. Het gebruikte lesmateriaal is in te beperkte mate gericht op toepassingen in functionele contexten (bijv. gebruik van authentieke documenten).
- Het domein 'organisatiebekwaamheid' wordt weinig expliciet ingebouwd in het curriculum en doorgaans ontbreekt de kritische zelfreflectie op het proces en het product van de opdrachten. Instrumenten om die reflectiefase in kaart te brengen werden nog niet ontwikkeld. Attitudes die samenhangen met dit domein worden niet betrokken in de evaluatie.
- De doelen m.b.t. 'informatieverwerking en -verwerking' en 'functionele ICT-geletterdheid' worden onvoldoende gerealiseerd omwille van het ontbreken van de minimale materiële uitrusting. In de PAV-lokalen ontbreken onder meer voldoende multimediacomputers met internetaansluiting en printer.
- Er is aandacht voor de actualiteit, maar in de verwerking ervan zijn grote verschillen. In sommige gevallen is de inbreng van de leerlingen gering.
- De evaluatiepraktijk is leraargebonden. Gemeenschappelijk is het overwicht van reproductie en het ontbreken van een aantal leerplancomponenten, met name functionele rekenvaardigheid. De rapportering is enkel cijfermatig. Leerbevorderende en remediërende commentaren zijn een zeldzaamheid.
- De leerplanrealisatie wordt behoorlijk ondermijnd door de grote lesuitval als gevolg van blokstages. De lessen die ingevolge de stage wegvallen, worden niet gecupereerd. Grote lesgroepen gekoppeld aan de enge klasruimte zijn eveneens een belemmerende factor.
- Het gebrek aan samenhang is het gevolg van een nagenoeg onbestaande vakgroepwerking. De individualistische ingesteldheid verhindert de totstandkoming van een gelijkgerichte visie en een gemeenschappelijk concept. Op het vlak van de professionalisering worden geen initiatieven genomen. Het vakbudget wordt evenmin aangewend om deskundigheidsbevorderend materiaal aan te kopen.

4.4 Specifieke vorming: Basismechanica in de tweede graad BSO

Voldoet

Vaststellingen

- De meeste doelstellingen van het specifiek gedeelte worden in voldoende mate gerealiseerd. Voor machinewerk en lassen worden de doelstellingen volledig gerealiseerd. Door het verdelen van de vakken over verschillende leraren, een niet optimale planning of onduidelijke afspraken werden sommige leerinhouden vorig schooljaar niet aangeboden. Hierdoor werden de betrokken doelstellingen niet of in onvoldoende mate gerealiseerd (o.a. sanitair, kostprijsberekening, kunststof-verbindingen, buisbewerking, krachten, evenwicht, dynamica, plaatsen van een verdeelkast). Dit schooljaar zijn deze leerinhouden wel gepland. De montage- en demontageopdrachten worden sinds dit schooljaar afgestemd op auto-onderdelen en mechanismen.
- Sommige leerinhouden worden geïntegreerd en projectmatig aangeboden. Voor andere kan de noodzakelijke samenhang tussen de leerplandoelstellingen met betrekking tot theorie, technisch tekenen, technologie en praktijk nog versterkt worden.
- De school beschikt over voldoende uitgeruste werkplaatsen en vaklokalen en de nodige gereedschappen, machines en materialen. Sommige werkopdrachten (o.a. lassen en machinewerk) kunnen geactualiseerd of opgefrist worden.
- De begeleiding verloopt respectvol en taakgericht. De klassfeer is gemoedelijk en aangenaam. Het cursusmateriaal en de werkopdrachten zijn goed uitgewerkt en overwegend representatief voor de leerplandoelstellingen. Binnen de vakwerkgroep is er vooral overleg over organisatorische en materiële elementen. Pedagogisch-didactische aspecten, zoals het uitzetten van leerlijnen om de integratie van theorie en praktijk te bevorderen, het aanwenden van projectmatig werken en afspraken over het gebruik van cursusmateriaal en evaluatie, komen in het overleg minder aan bod.
- De evaluatie is valide voor de leerplandoelstellingen. De evaluatiepraktijk verloopt nog niet gelijkgericht en wordt ook onvoldoende gebruikt om het onderwijsleerproces bij te sturen. De evaluatie van de theoretische onderdelen, zeker op examens, is sterk kennisgericht en onvoldoende afgestemd op de leerplandoelstellingen. Bij de evaluatie van de praktijk is er aandacht voor het product, het proces en de attitudes. Bij enkele leraren is er ook aandacht voor het gebruik van zelfevaluatie. De resultaten zijn behoorlijk tot goed.

4.5 Specifieke vorming: Carrosserie en Carrosserie-spuitswerk in de derde graad BSO

Voldoet

Vaststellingen

- De leerplandoelstellingen worden in voldoende mate gerealiseerd. Er is nog geen duidelijk registratiesysteem van welke leerling welke doelstelling al heeft bereikt, waardoor er vorig jaar verscheidene overlappingsen en hiaten waren. Sinds dit schooljaar is dit gedeeltelijk bijgestuurd, maar de structuur en de verdeling over de drie betrokken leraren is nog voor verbetering vatbaar. De diverse componenten uit het leerplan zijn in relevante praktijkopdrachten verwerkt. Occasionele carrosserieherstellingen vullen het basisaanbod aan. De leerlingen worden voorbereid op het behalen van een VCA⁴-attest.
- De leerlingenbegeleiding verloopt vlot en taakgericht. De leerlingen werken zelfstandig, gedisciplineerd en gemotiveerd aan hun werkopdrachten. Er is een aanvang om de leerplandoelstellingen om te zetten naar verzorgd uitgewerkte projecten en thema's waardoor de volledigheid van het aanbod beter kan bewaakt worden. De verdienstelijke losse initiatieven worden nog onvoldoende gestructureerd en gecoördineerd. Hierdoor is er zowel voor de studierichting Carrosserie als voor het specialisatiejaar nood aan een goed uitgewerkte en op het leerplan afgestemde opdrachtenreeks en een duidelijk overzicht waaruit blijkt welke doelstellingen (al dan niet uitgewerkt in projecten) door elke leerling verworven zijn. Vorig schooljaar was dit erg onduidelijk waardoor niet alle leerlingen eenzelfde aanbod kregen.
- De infrastructuur, de uitrusting en de werkopdrachten zijn kwaliteitsvol en voldoende geactualiseerd. De school beschikt over een ruime werkplaats met de nodige materialen en gereedschappen om het werk kwaliteitsvol uit te voeren. ICT wordt gepast aangewend voor het opzoeken van onderdelen en opmaken van bestekken.
- De stages (twee keer twee weken in het tweede leerjaar Carrosserie en twee keer drie weken in het specialisatiejaar) zijn goed georganiseerd en de stageactiviteiten zijn representatief voor een beginnende carrosseriewerker.
- De geïntegreerde proeven en de verslaggeving ervan voldoen aan de verwachtingen en sluiten in voldoende mate aan bij het profiel van de opleiding. De theoretische examens zijn nog sterk gericht op kennis en reproductie. Inzichts- en toepassingsvragen zijn schaars. De evaluatie voor praktijk is leraarafhankelijk en niet steeds in voldoende mate afgestemd op de leerplandoelstellingen. Samenwerking en duidelijke afspraken tussen de leraren binnen hetzelfde vak kunnen geoptimaliseerd worden.
- Uit de opvolging van de oud-leerlingen blijkt dat ongeveer de helft van hen een tewerkstelling vindt in een carrosseriebedrijf. Het contact met de sector is goed en men werkt samen met enkele bedrijven waardoor men kan beschikken over voldoende realiteitsgerichte opdrachten, grondstoffen en materialen. De kwaliteit van het werk en de resultaten van de uitvoering ervan zijn behoorlijk tot goed.

⁴ VCA: VeiligheidsChecklist voor Aannemers.

4.6 Specifieke vorming: Studiegebied Bouw

Voldoet

Vaststellingen

- De school biedt binnen het studiegebied bouw diverse studierichtingen aan. Voor het technisch secundair onderwijs is dit Bouwtechnieken in de tweede en de derde graad. Het aanbod in het beroepssecundair onderwijs bestaat uit de tweede graad Bouw, de derde graad Ruwbouw en Ruwbouwafwerking en het specialisatiejaar Renovatie bouw.
- De vakwerkgroep werkt voldoende leerplangericht. Er werd vastgesteld dat de meeste leerplandoelstellingen worden gerealiseerd. De invulling van het specifiek gedeelte is in alle studierichtingen kwaliteitsvol en beantwoordt aan de respectieve studierichtingsprofielen.
- Tal van leerlingen stromen vanuit Bouwtechnieken door naar hoger onderwijs en dit met behoorlijk studiesucces. Nagenoeg alle leerlingen uit het Beroepssecundair onderwijs volgen het specialisatiejaar Renovatie bouw en behalen op deze wijze het diploma secundair onderwijs. De meeste leerlingen vinden vlot werk dat aansluit bij de genoten opleiding.
- Het creëren van een uitdagend en motiverend leer- en leefklimaat is een sterk punt. Er wordt gewerkt, geleerd en geleefd in een aangename sfeer. Het welbevinden van leerkrachten en leerlingen is dan ook goed.
- De vakgroep, die aangestuurd en ondersteund wordt door twee technisch adviseurs, vertoont dynamiek naar vernieuwing en continue kwaliteitsverbetering. Zo werden in het kader van projectmatig werken tal van projectdossiers uitgewerkt, worden nieuwe technieken geïntroduceerd en worden complexe realisaties aangepakt. Opvallend sterk is het consequent gebruik van de persoonlijke en de collectieve beschermingsmiddelen. In de studierichting Renovatie bouw levert de organisatie van de leeronderneming een meerwaarde. Het wisselend aanduiden van leerlingen als meester gast bevordert de groei naar zelfstandigheid, het nemen van verantwoordelijkheid, het leidinggeven en het leren samenwerken.
- De aansluiting op de arbeidsmarkt krijgt de nodige aandacht. Zo zijn er tal van contacten met de regionale bedrijven en leveranciers, worden reële projecten uitgevoerd en levert betrokkenheid met het Regionaal Technologisch Centrum een meerwaarde aan de opleidingen. De school heeft een convenant met het FVB afgesloten en biedt de aan de leerlingen de mogelijkheid tot het behalen van het VCA⁵-attest.
- De organisatie van de geïntegreerde proeven en van de stages gebeurt conform de vigerende regelgeving. De dossiers van geïntegreerde proeven bevestigen de kwaliteit van het verstrekte onderwijs. Uit de verslagen van de leerlingenstages blijkt dat de stageactiviteiten meestal goed aansluiten bij de genoten opleiding en een toegevoegde waarde opleveren voor de opleidingen. Vanaf dit schooljaar worden echter geen leerlingenstages meer georganiseerd in het eerste leerjaar van de derde graad.

⁵ Veiligheid checklist voor aannemers

- De organisatie van het onderwijs is goed. De uren praktijk en theorie zijn oordeelkundig ingeroosterd. De verticale samenhang (leerlijn) wordt bewaakt en door de projectmatige aanpak wordt de horizontale samenhang verzekerd.
- Voor de meeste vakken wordt degelijk en actueel cursusmateriaal ter beschikking van de leerlingen gesteld. De mogelijkheden van ICT worden benut. De didactische uitrusting voldoet.
- De infrastructuur bestaat uit een ruime loods met aangrenzende leslokalen. Voor het huidige aantal leerlingen voldoet de oppervlakte van het activiteitenplatform echter nauwelijks. Een minpunt is het ontbreken van buitenwerkruimte en een overdekte ruimte voor het stapelen van materialen en gereedschappen. In de basisuitrusting is voorzien. De inrichting van de landschapsklas en de relatief kleine borden in de leslokalen worden soms als minder efficiënt ervaren.
- Voor de evaluatie- en rapporteringspraktijk in het beroepssecundair onderwijs is de school nog zoekende. Er wordt enerzijds geëvalueerd en gerapporteerd per project en anderzijds worden nog punten gegeven per vak/per trimester. Er worden eveneens nog examens georganiseerd. Deze diverse evaluatiepraktijken sporen niet met elkaar. De rapporten bestaan uit punten per vak en geven geen zicht op wat nu effectief per leerling bereikt is.

5. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert volgende vaststellingen op:

5.1 Personeelsbeheer

5.1.1 Personeelsorganisatie

5.1.2 Evaluatiesysteem

5.2 Professionalisering

5.2.1 Aanvangsbegeleiding

5.2.2 Deskundigheidsbevordering

5.3 Materieel beleid

5.3.1 Financiële middelen

5.3.2 Kostenbeheersing voor leerlingen

5.3.3 Uitrusting

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning.

Vaststellingen

- De keuzes die de school maakt bij de aankoop, het gebruik en het onderhoud van haar uitrusting in functie van haar kerntaken gebeuren in een goed uitgelijnd budgettair kader en zijn grotendeels vraaggestuurd. Jaarlijks wordt in een lijst van desiderata geprioriteerd.
- Het is onduidelijk welke algemene criteria of visies gelden bij deze keuzes. Er wordt niet altijd voldaan aan de minimale materiële vereisten van de leerplannen, vooral in de algemene vakken. Deels is dit omwille van budgettaire limieten en het gebrek aan een duidelijke langetermijnvisie qua infrastructuur.
- In de technische en praktische vakken heeft de budgettaire autonomie per studiegebied positieve effecten. Bij algemene vakken weegt het gebrek aan uitrusting op de leerplanrealisatie.

5.3.4 Infrastructuur

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid.

Vaststellingen

- Door de sluiting van een in de vorige doorlichting te onveilig bevonden vestigingsplaats en een geslaagde verhuis naar één campus, werden de toen vastgestelde tekorten in voldoende mate weggewerkt. In verscheidene studiegebieden heeft de school significante infrastructuurverbeteringen doorgevoerd.
- Maar noch het schoolbestuur, noch de schooldirectie kunnen een voldoende coherent en onderbouwd plan voorleggen met de sterke en zwaktes van de huidige infrastructuur en hierop gebaseerde, toekomstgerichte projecten inzake groot

onderhoud, uitbreiding en renovatie. Het tijdverlies en de communicatiestoornissen omtrent de waterinsijpeling in de werkplaatsen zijn hierbij exemplarisch.

- Het beheer van grotere infrastructuurwerken en van de hiervoor nodige fondsen kent, zeker inzake participatie en communicatie, onvoldoende professionaliteit en transparantie.

5.4 Welzijn

5.4.1 Werken / Stages

5.5 Curriculum

5.5.1 Onderwijsaanbod

5.5.2 Onderwijsorganisatie

5.6 Begeleiding

5.6.1 Afstemming tussen school en CLB of andere partners

5.6.2 Leerbegeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- ontwikkeling.

Vaststellingen

- Onder impuls van een intensieve en met visie onderbouwde GOK-werking in de laatste jaren kent de ondersteuning van de leerlingen in hun leerproces een duidelijkere structuur en worden meer initiatieven genomen, zowel preventief als remediërend.
- Vele leraren stemmen hun onderwijspraktijk af op de mogelijkheden en noden van de leerlingen.
- Er zijn duidelijke afspraken, procedures en werkdocumenten om de specifieke tekorten van leerlingen op te sporen en op te vangen. De wisselwerking tussen evaluatiepraktijk en leerbegeleiding is goed. Er is een stevige inbedding van het taalbeleid en het vakoverschrijdend thema 'leren leren'. Voor leerlingen met specifieke noden worden goede STICORDI-maatregelen genomen.
- De historisch gegroeide compartimentering van de leerbegeleiding tussen eerste graad en bovenbouw is niet optimaal voor de samenhang en efficiëntie.
- Er zijn signalen dat de school op gebied van leerlingenbegeleiding de grenzen van haar draagkracht nadert. Maar deze perceptie kent geen onderbouwing door een grondige effectmeting en kwaliteitsanalyse.

5.6.3 Loopbaanbegeleiding

5.6.4 Sociale en emotionele begeleiding

5.7 Evaluatie

5.7.1 Evaluatiepraktijk

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:
- doeltreffendheid.

Vaststellingen

- De leraren krijgen van het schoolbeleid duidelijke praktische richtlijnen inzake evaluatie (puntenverdeling en -gewichten, administratieve afhandeling, enz....). De evaluatiegegevens worden goed geregistreerd en op vakniveau gekoppeld aan leerbegeleiding.
- Ook inhoudelijk heeft het schoolbeleid een aantal keuzes gemaakt, bijvoorbeeld rond examens versus permanente evaluatie. Maar het is onduidelijk welke visie of algemene principes gehanteerd werden. En ook reduceren deze keuzes zich te vaak tot eerder vrijblijvende aanbevelingen of het conformeren aan de voorkeur van leraren.
- Professionaliseringsinspanningen rond evaluatie bereiken een onvoldoende groot aantal personeelsleden met als gevolg dat innovatieve initiatieven onsuccesvol blijken wegens een te smal draagvlak.
- De school slaagt er onvoldoende in om de evaluatiepraktijk te laten aansluiten bij de visie op evalueren van de respectievelijke leerplannen. Zeker voor de niet-cognitieve doelstellingen is deze lacune significant.

5.7.2 Rapporteringspraktijk

6. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op:

Vaststellingen

- Het directieteam (directeur, adjunct-directeur en technisch adviseur-coördinator) kent een duidelijke taakverdeling en werkt in goed overleg samen. Er werd een duidelijk organisatieschema uitgetekend waaruit blijkt dat vele verantwoordelijkheden en taken worden gedelegeerd naar TA's, vakgroepen en thematische werkgroepen.
- De inrichtende macht is operationeel nauw betrokken bij de schoolwerking, vooral op financieel en infrastructureel gebied. Het directieteam stelt zich echter ernstige vragen rond het engagement en de visie van het schoolbestuur. Ze voelt zich onvoldoende gehoord en klaagt over gebrek aan transparantie en langetermijnvisie in het beleid. Deze communicatiekloof en vertrouwensbreuk hypothekeren de schoolwerking.
- Zowel directieteam als schoolbestuur claimen een onderwijsvisie te hebben, maar er bestaan hiervan geen duidelijk uitgeschreven documenten, laat staan hierop geënte actieplannen.
- De besluitvorming gebeurt op vele niveaus en met respect voor de wettelijk voorziene participatieve inbreng. Maar niet alle beslissingen worden genomen met voldoende overleg, verantwoording, sturing en opvolging. Beslissingen met een te smal draagvlak hebben te weinig effect in uitvoeren en verlagen het welbevinden van personeelsleden.
- Er zijn initiatieven tot kwaliteitszorg, bijvoorbeeld de regelmatige budgetcontroles en functioneringsgesprekken van de directie en de decretaal verplichte acties in de GOK-werking. Sommige van deze kwaliteitszorgacties zijn te vrijblijvend en leiden niet tot concrete verbeterpunten.

7. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

7.1 Wat doet de school goed

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie in het specifiek gedeelte van het studiegebied Bouw en de studierichting Industriële wetenschappen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De aansluiting van de beroepsgerichte vorming op de arbeidsmarkt.
- De uitrusting voor de vakken van het specifiek gedeelte.
- Het aangenaam leer- en leefklimaat.
- De zorgzame aandacht voor alle leerlingen.
- De betrokkenheid en het engagement van vele personeelsleden.

7.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De minimale materiële uitrusting voor algemene vakken.
- De evaluatie- en rapporteringspraktijk.

Wat betreft het algemeen beleid

- De gemeenschappelijke doelgerichtheid van schoolbestuur, schooldirectie en schoolpersoneel.
- Het kwaliteitszorgsysteem.

7.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie van PAV in de derde graad BSO.

8. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

GUNSTIG

voor alle structuuronderdelen uitgezonderd die hieronder vermeld worden.

BEPERKT GUNSTIG

omwille van het onvoldoende realiseren van de leerplandoelstellingen voor

STRUCTUURONDERDEEL	Basisvorming	Keuze/Specifiek gedeelte
Graad 3 BSO	Project Algemene Vakken	

9. REGELING VOOR HET VERVOLG

Het bestuur van de instelling moet vanaf **1 september 2013** kunnen aantonen dat de tekorten met een beperkt gunstig in voldoende mate werden geremedieerd.

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Jan Vermeylen

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname

De directeur

Dirk Govaert